

Uitspraak no. 16 van de Verbondscommissie Samenloop inzake
"Omgewaaide boom"

Betreft. : aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren/aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven

Partijen : Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en Verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen beide partijen gerezen is.

Feitelijke gegevens

De heer X heeft sinds 21 januari 1975 bij Verzekeraar A een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren. Voor de door hem gedreven boekhandel heeft hij sinds 2 september 1981 een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven door bemiddeling van een makelaar in assurantiën bij een gevolmachtigde van een pool van verzekeraars. Verzekeraar B is bovenstaande verzekeraar van deze pool.

Verzekerde is eigenaar van het pand waar hij zijn boekhandel drijft. De boekhandel bevindt zich op de parterre, verzekerde bewoont de tweede en derde etage, de eerste etage is verhuurd.

Op 4 oktober 1981 waait een in de tuin van dit pand staande boom om, met schade aan derden als gevolg. Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt Verzekeraar A:

"Hier is sprake van een pand waarin verzekerde zijn bedrijf, een boekhandel, uitoefent en daarom moet dit pand - zoal niet geheel, dan in elk geval op de begane grond - als bedrijfsruimte worden beschouwd. Derhalve wordt de met de eigendom van dit pand (resp. met het "bedrijfs-gedeelte" ervan) samenhangende aansprakelijkheid niet gedekt door de particuliere aansprakelijkheidspolis. Het feit dat een deel van het bewuste pand als woonruimte verhuurd is en dat de eigenaar sinds enige tijd ook zelf in dit pand woont, kan daaraan niets afdoen. Tenslotte willen wij nog het volgende opmerken met betrekking tot de vraag, of in verband met de onderhavige kwestie de tuin als deel van de bedrijfsruimte dan wel als behorende tot de woongelegenheid moet worden beschouwd. Deze tuin is voor de (overige) bewoners niet toeganke-lijk en in feite vanuit hun woonruimte zelfs niet bereikbaar. Derhalve lijkt ons ook daarover geen twijfel te kunnen bestaan."

-2-

In zijn memorie van antwoord stelt Verzekeraar B:

"De heer X heeft als eigenaar van een pand waarin hij woont en waarin hij een boekhandel drijft, een tweetal verzekeringen afgesloten. Een AVP-polis ter dekking van het risico dat hij loopt als particulier en een AVB-polis ter dekking van het risico dat hij loopt als exploitant van een boekhandel die gehuisvest is op de begane grond van het pand waarvan hij de bovenste twee verdiepingen zelf bewoont.

Het antwoord op de vraag of de schade welke veroorzaakt werd door een boom welke stond in de tuin van het betreffende pand, afgewikkeld dient te worden onder een AVP- dan wel AVB-polis, dient naar onze mening gevonden te worden door toetsing aan de volgende criteria:

- Behoren de eigendom van de tuin en de zorg daarvoor tot de hoedanigheid van boekhandelexploitant of niet;
- Behoren deze eigendom en zorg meer thuis in de sfeer van de boekhandelexploitatie dan in de sfeer van de particuliere bewoning.

Wij zijn van mening dat het criterium dat de tuin uitsluitend kan worden bereikt via dat gedeelte van het pand waarin de heer X een boekhandel drijft, niet ter zake doet.

Aangezien niet is gebleken door enige overeenkomst tussen de heer X en de boekhandel of door enig gebruik door de boek-

handel van de tuin dat deze op enigerlei wijze dienstbaar is aan het drijven van de boekhandel, zijn wij van mening dat toetsing aan bovenvermelde criteria dwingt tot de conclusie dat het aansprakelijkheidsrisico voor de boom in het onderhavige geval in de particuliere sfeer c.q. hoedanigheid ligt.

Mocht uw commissie van mening zijn dat in principe beide polissen dekking dienen te verlenen dan wijzen wij u er op dat de AVB-polis werd gesloten op 2 september 1981 en dat de AVP-polis sinds

21 januari 1975 bij Verzekeraar A loopt, zodat laatstgenoemde polis dan in ieder geval op grond van het anciënniteitsbeginsel dient voor te gaan."

Overwegingen van de commissie

Het onderhavige geschil is als samenloopgeschil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2, sub 2, van haar reglement, als hoedanig de commissie het in behandeling neemt.

De commissie kan uit de haar voorgelegde stukken niet afleiden in welke hoedanigheid de heer X aansprakelijk is gesteld voor de schade, maar acht dat ook niet van belang.

Uit beide hoedanigheden, boekhandelaar en particulier, kan naar het oordeel van de commissie aansprakelijkheid voor de schade door de boom voortvloeien. Een splitsing valt derhalve niet te maken.

-3-

-3-

De AVB-verzekering dekt o.a. de aansprakelijkheid van de heer X als boekhandelaar voor schade aan derden en bevat geen uitsluiting die op het onderhavige geval van toepassing zou kunnen zijn.

De AVP-verzekering dekt o.a. zijn aansprakelijkheid als particulier voor schade aan derden en bepaalt voorts:

"Medeverzekerd is de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer als eigenaar van het door hem bewoonde pand,"
De commissie stelt op grond van het bovenstaande vast dat beide verzekeringen voor het onderhavige geval dekking bieden.

De AVP-verzekering geldt sinds 21 januari 1975, de AVB-verzekering sinds 2 september 1981. Het onderhavige geschil wordt niet onderzocht door bestaande verkeersregels of overeenkomsten tussen verzekeraars. Volgens de considerans van het reglement van de commissie dient in dat geval de oudste verzekering dekking te bieden.

Conclusie

De commissie concludeert dat dit geschil geregeld dient te worden op basis van het chronologische beginsel. De AVP-verzekering is ouder dan de AVB-verzekering.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de commissie gewend om een bindend advies. De commissie geeft als haar bindend advies dat Verzekeraar A primair dekking zal hebben te verlenen.

's-Gravenhage, 25 april 1983

De Verbondscommissie Samenloop,

de voorzitter,

w.g. B.H. van Beem

(B.H. van Beem)

de secretaris,

w.g. S.N.W. Karreman

(mr. S.N.W. Karreman)